

61387

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagost)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

Las batussas del Congrés

Els nostres legisladors
son gent tan adelantada,

que molt antes de Tots-Sants
ja van fer la castanyada.

DE DIJOURS A DIJOURS

UNA vegada més s'ha demostrat lo que pot la acció parlamentaria de las minorías quan se apoya en la rahó y en la justicia. El president del govern, envanescut ab la forsa que li donan la confiança regia y l'adhesió incondicional d'una majoria d'alabarderos, se proposava eliminar á alguns diputats republicans, entregantlos als tribunals de justicia, previa la concessió dels corresponents suplicatoris. Faltant al acort del 12 de juliol, equivalent á una amnistia, y fent la forsa als quatre representants que tenen els ministerials en la comissió encarregada d'informar, se disposá á donar la batalla á totes las minorías reunidas, prometent y jurant qu' en aquesta qüestió arribaria fins al últim extrém.

Per aquest motiu s'invertí tota la setmana en una serie de sessions borrascosas, havent pres la del dissapte caràcters de verdadera gravetat. Esclatá un alborot terrible en que semblava que la cosa havia d'acabar á garrotadas. Al veure en Maura que no hi havia manera de reduhir á las minorías, que feyan ús de tots els medis reglamentaris en defensa dels seus drets, se decidí á fer acordar la prórroga de la sessió, indefinidament, al objecte de rendirlas per cansanci. La sessió que havia comensat á las quatre de la tarde del dissapte s'prolongá fins á las set del matí del dilluns. Y encare duraria, si l' mateix Maura, el valent que tot s'ho volia menjar, no hagués demanat misericordia.

La intervenció de palacio fou posada en joch, per refrenar l'impuls de las minorías dinásticas que obravan d'acort ab els republicans. Desde l'moment que las minorías dinásticas se disposavan á flaquejar, als republicans no ls quedava més remey que desistir de l'obstrucció, renunciant á portar fins á las últimas consecuencias aquell desafió á mort ab tanta imprudencia provocat per en Maura, tant més quant en Maura era l'primer que plegava velas. Donant probas d'una admirable serenitat, y considerant que no serà aquesta la última vegada en que será necessari l'concert de totes las minorías para impossibilitar la realisació dels plans reaccionaris y de las tramas jesuíticas del amo Toni, ls diputats republicans prestaren el seu assentiment á la fórmula arbitrada que consisteix en conferir al Tribunal Suprem y no á qualsevol jutje, com volia en Maura, la missió d'entendre en el processament dels representants del país, previas las degudas autorisacions otorgadas pel Parlament.

Hi ha que tenir en compte qu' en Maura, avans de veures las bonas y las malas, no volia sentir parlar d'aquest ni de cap altre arreglo.

La fórmula será objecte d'una ley especial, que próximament será discutida y votada. Ja s'cuidarán las minorías, partidarias de la inmunitat parlamentaria, de que aquesta ley ofereixi totes las garantías en favor dels representants del poble. Si en Maura tractés d'imposarse novament se renovaria la batalla, ab més empenyo que may. L'acort del dilluns suspenent las hostilitats, no hauria sigut més que un armistici.

Fins ara en Maura, ab tot el seu orgull, ab tota la seva petulancia no ha conseguit res enterament de lo que s'proposava. No ha pogut lograr que la seva majoria votés el processament de n Lerroux qu' era lo que més ell volia. Molt al contrari, l' valent diputat per Barcelona, batentes com un héroe, ha conseguit un relleu extraordinari, hasta l' puntde que amichs y enemichs el proclaman avuy una de nostras primeras figuras del Parlament.

Tampoch ha pogut conseguir que fos concedit cap dels vintisis restants suplicatoris que tractava de otorgar al engrés.

Y ni menos que s'tingués en compte l'plasso fatal de 30 días, terminat el qual, segons l'acort del 12 de juliol, deuen entendres concedits els suplicatoris sobre ls quals no haja recaygut acort del Congrès.

De manera que tot ha quedat en l' ayre... y en Maura al sot de l' impotencia.

Podrá seguir al davant del govern tot el temps que pugui y vulguin sostenir-lo en ell els poders irresponsables; pero l'prestigi que li havian creat els que l'tenian per un gran caràcter, per una especie de supergovernant, capás de ficarse á la nació dintre del puny, l'ha perdut per sempre, perquè aquest prestigi es com la virginitat, una vegada s'pert ja no s'recobra.

El caball boig que ab tanta furia va ficarse á la terrisseria amenant trencharho tot, aquesta vegada s'ha cascat... y coixeja.

PEP BULLANGA

Fins al cap-de-vall

En Maura valgués la pesseta del telegrama, n'hi hauriam enviat un felicitantlo per haver iniciat tan oportunament la qüestió dels suplicatoris. May cap governant de la monarquia s' farà com ell acreedor al agraument dels republicans, ab tanta més rahó, en quant volguentnos aniquilar ens ha donat més forsa de la que teniam; en quant el encarnamos el mauser

homicida de la seva omnipotencia y disparar contra el partit republicá, li ha surtit el tret per la culata.

Aixís es com ens agradan els enemichs: aixís els voldriam sempre: arrogants y amensadors, insensats y suicidas.

Succeheixi lo que succeheixi, arribaré fins al cap-de-vall—va dir, al promoure l' conflicte.

Y, en efecte, al veure l'actitut resolta de las minorías, oposant l'obstrucció á la permanencia de la sessió, tocá retirada y va arribar al cap-de-vall del desprestigi. Ja, desde ara, tothom té dret á riures de las sevas bravuconadas. El colossal castell d'argucias y sofismes que anava alsant entre ls aplausos y las aclamacions delirants dels alabarderos de la majoria, s'ha desplomat tot d'una, cullintlo dessota y aplastantlo. Els reaccionaris que d'ell se refiavan per acabar ab els últims restos de las institucions liberals, si es qu'encare persisteixen en els seus propósitos, haurán de buscarse un altre espatutxí, de menos llengua y més fets que l' amo Toni.

Lo qu' es ell está ben llest.

No hi ha necessitat de discutir si la fórmula de transacció, á que s' va agafar á última hora, com un náufrech que, al ofegarse, s' agafaria, si pogués, á un ferro ruhent, es més ó menos propicia als designis lliberticidas del govern, ó als empenyos defensors de la llibertat parlamentaria y de la inmunitat dels representants del poble, que sustentan las minorías. No hi ha necessitat de decidir qui hi guanya ó qui hi pert, per de prompte, ab aquesta especie d'aplastament de la qüestió. No es ja qüestió de fórmulas, sino d'essencia, y lo essencial, en el cas present, es que l' govern, tenint á favor seu l' apoyo d' una majoria compacta y la confiança dels poders irresponsables, ha hagut de cedir, á pesar de l'arrogancia ab que deya y assegurava que no cediria may. Qué importa, desde d' aixó, que tracti de cubrir el desprestigi en que ha caygut, ab nous arbitres, com el de remetre al Tribunal Suprem la qüestió del processament dels Diputats de la nació? El principi de la inmunitat dels que han rebut del poble la seva investidura quedarà á salvo, fassin lo que vulguin els gubernos de la monarquia.

Tantas quantas vegadas intentin vulnerarla s'estrellarán, com ara mateix s'ha estrellat en Maura. La inmunitat es la clau mestra del edifici. No s'pot tocar que l' edifici no s' esfondri. Y quan aixó succeheixi, tinguis la plena seguretat de que las institucions caducas, que han fet ja l' seu temps y que sols á favor de transaccions y equilibris logran aguantarse, s' trobaran davant per davant d' una forsa eterna, immanet, que no pot sucumbir may, la forsa del poble, la indestructible comunitat nacional.

Aixís com la monarquia no pot viure sense nació, la nació pot viure perfectament sense monarquia.

Ben vist está que la inteligencia del inquiet sofista mallorquí no arriba á dominar aquesta síntesis tan clara y sencilla dintre de la seva mateixa claritat.

A n' ell li semblava que disposant d' una majoria compacta, gracias al aglutinant del poder atent á la satisfacció de las concupiscencias dels que la forman y contant ademés ab la confiança de la corona, podia atrevirse á tot, fins á personalisar odiosament la qüestió dels suplicatoris, para dir que no era propiament la inmunitat parlamentaria l' objecte dels seus atachs, sino l' cas especial d' alguns diputats, entre ells y principalment el senyor Lerroux.

Per aixó va posarlo á cap de llista, y per aixó totes las discussions de aquests días han versat sobre l' suplicatori pera processar al digníssim diputat per Barcelona.

Tenia en Maura un vin desitj d'eliminarlo del Parlament, desitj propi ó suggerit, lo mateix té, y posat de relleu de la manera més desembossada... Ab el propòsit deliberat de processar á n' en Lerroux, se passava per tot: per vulnerar l'acort del 12 de juliol, fill de una generosa transacció; per declarar que no estavan compresos en aquella especie de amnistia fets realisats ab molta atenció al citat acort; per pendre peu de la reproducció de un article en qual reprodució l' autor del article no hi havia tingut art ni part; per teixir ab tot aixó una tupidia maranya de inconseqüencias y sofismas.

Si l' polítich mallorquí no sigués tan cego, hauria vist desde l' primer moment que al procurar ab tanta sanya la ruina de un home, treballava eficasment per la seva glorificació.

Y aixó es lo que ha conseguit al cap de vall, y aixó es lo que més estimém, y lo que més tenim que agrahirli ls republicans.

Si en Lerroux fins ara valia mil, desde dels debats de aquests días val un milió.

Nosaltres, admiradors constants del valent adalit republicá, coneixedors intims de las sevas admirables qualitats de inteligencia, de cor y d' energia, cooperadors en la modesta mida de las nostras forsas, de sas valentas campanyas políticas, basadas en la salvadora idea de la Unió republicana, y des vetlladoras dels entusiasmes populars; nosaltres que venim prestantli la nostra adhesió incondicional, desde que l' saludarem com una brillant esperansa, que á forsa de llytats y combats havia de convertir-se en una hermosa y sólida y positiva realitat, estavem tentats de felicitat, no al amich, á n' en Lerroux, sino al enemich, á n' en Maura, pel gran servey que acaba de prestar al partit republicá.

Tota la festa de aquests días s' ha fet per ell, y al ferse per ell s' ha fet per la causa republicana.

Si fossim capassos de sentir la passió de la enveja, tant com envejaríam las extraordinarias qualitats que fan del digne diputat per Barcelona un agitador sens igual, un tribuno vibrant y suggestiu, un home de acció incansable, capás de las més sorprendents iniciativas, un periodista de ploma acurada que fereix mortalment al enemich y arrolla tots els obstacles que s' oposan al seu pas triomfal, envejaríam també la seva sort, la seva bona estrella.

Perque es una sort que n' Maura y a'guna cosa qu' está per damunt de n' Maura l' hajan distingit ab la seva sanya, donantli ocasió, al defensarse, de convertir-se com s' ha convertit en una de las primeras figuras de nostre Parlament.

Tothom ho ha hagut de reconéixer aixís, amichs y adversaris. Entre l' agarbonament de aquella sessió de trenta sis horas seguidas, quan anavan agotantse las forsas dels batalladors, pronunciá l' nostre Lerroux, el més admirable dels seus discursos, la més asombrosa de las sevas improvisacions. S' hi deixá anar ab tota la forsa del seu cervell y del seu cor, y triturrá l' iniquitat, l' infamia maquinadas contra la seva persona, contra l' seu dret, contra la seva representació. Els que tractavan de arrancarli la investidura de diputat, restaren enlluernats davant de la dignitat y l' talent ab que l' ostenta. Els que intentavan portarlo á la presó, l' elevaren fins al més alt pinácul de la celebritat parlamentaria.

Y en Lerroux qu' era una gran forsa entre las masses republicanas, ha quedat desde ara consagrat com un atleta incontrastable en las llytats del Parlament.

No hi haurá un sol republicá que no ho celebri ab tota l' ánima.

Perque en Lerroux es y ha sigut sempre la personificació de l' abnegació. No es dels que s' valen del partit republicá per elevarse; es, pel contrari, dels que li donan per elevarlo á n' ell, tot lo que tenen, la vida y l' ánima. Y de aquí dimana l' adoració que li professan desde n' Salmerón, ilustre jefe del partit, fins al últim y més modest dels correligionaris.

Las circunstancias fan als homes. El partit republicá espanyol necessitava lo qu' en moments difícils va trobar el partit republicá francès: un home jove, ple d' ardiment, dotat de una eloqüencia sobe rana y de una forsa de acció avassalladora; un esperit generós, ample, abnegat; un jefe de llytats capás de concentrar, enardir y utilisar totes las forsas populars, totes las forsas progressivas de la nació. El partit republicá francès va trobar aquest home ab en Gambetta, enviat al Parlament per la ciutat de Marsella. De la mateixa manera l' ha trobat el partit republicá espanyol ab en Lerroux, enviat al Parlament per la ciutat de Barcelona.

Al passar comptes de l'última hassanya mauritana, no tenim sino motius de felicitarnos.

En el camp monárquich, queda aquell home que fou per un moment l' esperansa de las institucions y l' idol de la reacció, humiliat, venut, combinant, per salvar sa desayrada situació, nous artificis jesuítichs per atentar á la inmunitat parlamentaria.

En el camp republicá, la figura arrogant d' en Lerroux, rodejat de la triple aureola de son talent preclar, de sa voluntat indomita y de l' entusiasma estimació del poble.

Nosaltres ab ell, y ell ab nosaltres anirém llytant... y nosaltres, si, Sr. Maura, nosaltres sí que hi arribarém al cap-de-vall.

P. K.

UNA DE FREDA Y UNA DE CALENTA

N la sessió tinguda per l' Ajuntament de Barcelona, dijous de la setmana passada, varem sufrir una decepció, al veure que ls regidors republicans no feyan causa comú ab el senyor Bastardas al interpelar al arcalde, per haver regalat á la Verge del Pilar de Zaragoza, una vara de propietat del Ajuntament. Els republicans no podían passar sense protesta un acte de idolátrica moixigateria fet fins á cert punt en nom de la ciutat, per quant la vara no era del arcalde Lluch que la regalava, sino de la Corporació municipal que l' havia costejada, y no per portarla sense l' seu consentiment á un santuari.

Menos encare havian de consentir els regidors republicans, que l' Sr. Lluch, erigitense en desputa, ofegué la veu de un digne company qu' en us del seu dret y en cumpliment de un deber de conciencia l' interpelava, y arribés fins al extrém de declararse inviolable y de amenassar al que s' atrevis á discutirlo.

Aquesta etzegallada de un Arcalde, per més de Real ordre que sigui, devia trobar el degut correctiu per part dels regidors de l' agrupació republicana. Devian fer entendre al Sr. Lluch, que si se l' suporta es perque la ley l' imposa; pero que no hi ha cap ley que l' investeixi ab l' indiscutibilitat ni ab l' inviolabilitat, que son atributs exclusius de la Corona.

D. Gabriel I es en tot cas un rey, que com els de las cartas en el tresillo; se l' pot fallar, sempre que per ley del joch no s' vingui obligat á assistirlo. Y en l' assumpto del regalo de un objecte que no era seu, fins crech que s' encarregarían de fallarlo els tribunals de justicia.

En la mateixa sessió sigueren derrotadas las Comissions de Hisenda y de Consums al presentar un dictámen reformant las tarifas de aquest últim impost. Regidors republicans hi hagué votaren contra; altres que fugiren d' estudi, retirantse del saló sense votar.

No volém entrar en el fons de la qüestió, determinant si la reforma de las tarifas es bona ó dolenta, justificada ó injustificada, y ja no dirém popular ó impopular, perque creyém qu' en el desempenyo del càrrech edilici, el cumpliment estricte del deber ha d' estar per damunt de totes las consideracions. Medis hi ha sobrats de donar satisfaccions al públich quan s' obra de bona fé y ab recitit.

Com s' explica, donchs, qu' en una qüestió de deber y de conciencia, l' agrupació republicana del Ajuntament aparesqués una vegada més als ulls del públich, completament desconcertada y descompuesta? Es que l' projecte de reforma de las tarifas de consums no va ser objecte de un acort previ? Es qu' entre ls elements republicans que constituïxen no la majoria, pero sí l' agrupació més numerosa de la Corporació municipal, tot se fia á la improvisació? Es que s' ha fet impossible establir entre ls que la componen, aquella compenetració y aquell esperit de solidaritat que forma l' prestigi dels partits polítichs que s' apoyan en l' opinió?

Vegin els regidors republicans si no es hora ja de constituir á tota costa un núcleo serio, capás d' es-

tudiar un plan y sostenir-lo ab rahons de pes y ab vots, en lloch de formar com fins ara un' orga de gats, que únicament pot complaure als enemichs de la causa republicana. Per lo mateix que figuran en l' agrupació republicana del Ajuntament personalitats prestigiosas, que ab una mica d' energia y tacte de cotz s, podrián representar dignament las aspiracions del poble republicá, ns dol ab tota l' ánima que pugui dirse d' ellas: «Bons canonjes, pero mal cabildo; bonas personas, pero mal Ajuntament.»

Y ara desde de una de freda, una de calenta, que no tot han de ser reprimendas, ni volém que may se pugui dir que las nostras censuras siguin sistemáticas.

En la Junta municipal del dissapte que s' prolongá fins á la matinata del diumenje, vejerem ab gust que tots els regidors republicans—ab una sola excepció—lo mateix que ls vocals associats presents y tres regidors regionalistas, els Srs. Sunyol, Pijoan y Nubiola, derrotessin la pretensió sustentada pels regionalistas Srs. Cambó y Puig y Cadafalch de legalisar els gastos fets per l' arcalde de R. O. Sr. Boladeres, sense autorisació del Ajuntament, quan tractava de hostatjar al rey en l' edifici dels Museos del Parch, y que importa la friolera de 24 mil duros, ó á lo menos aquesta es la cantitat que s' demanava fos consignada en el presupuesto adicional.

No hem de recalcar sobre la importancia de que ls regidors de la minoria regionalista fins ara tan compacta, aparesquessin dividits y combatentes, mostrantse tres d' ells partidaris de las extralimitacions de un arcalde de R. O. y ls tres restants, que son els indicats, fermament resoltos á no tolerarlas.

Més que aixó ns complau poder consignar qu' en la present ocasió els republicans votaren units... encare que ab una sola excepció. Aquesta recau en el Sr. Marial, que uní l' seu vot als dels Srs. Cambó, Puig y Cadafalch, Rogent y l' arcalde de R. O.

En distintas ocasiones hem tingut el trist deber de fer notar las versalitats del segon tinent de arcalde republicá. Uneixis á las consignadas, aquesta última, que no té explicació possible, com no siguin certs els rumors que circulan en viglias del viatge regi, sobre inteligencias entre l' arcalde de R. O. senyor Boladeres y l' Sr. Marial, á propòsit de la realisació de unas obras, á espatillas del Ajuntament, per allotjar al rey en el Palau del Parch, y l' partit republicá podrà formar judici exacte de la seva conducta.

A nosaltres no ns queda més que l' trist deber de lamentarla y censurarla com se mereix. Menos mal si l' núcleo republicá del Ajuntament se decideix ab aquest motiu á realisar una severa depuració. Just es que cada h' sigui responsable dels seus actes. Y en aquest concepte destruintse responsabilitats sense contemplacions y tinguis en compte qu' en últim terme val més ser poch y ben avinguts, que molts y desconcertats. Els que s' fassin dignes ab els seus actes de la confiança que reberen dels electors, aquests tindrán la verdadera representació y l' apoyo decidit del pob e republicá.

P. DEL O.

mitja condemna, quan feya 15 días justos que s' trobava á la presó, el coronel Pujol va ser indultat. No va haverhi pit pera ferli apurar el resto de la pena. Millor fora que no n' hi hagués hagut per imposari. Y molt millor encare que sigués abolida la disposició anacrónica qu' exigeix el jurament en els actes judiciales, disposició qu' está en pugna ab el article 11 de la Constitució, que reconeix la tolerancia de cultes y sanciona la llibertat de conciencia.

Exigir á un home sense creencias que juri en nom de Deu que será veras en tot quant se li preguntí, es un contrasentit, un abús y una ridiculesa. Equival á exigirli una mentida com á fiança de que dirá la veritat.

Que l' obstrucció cedeix en descrédit del sistema parlamentari, diuen alguns, y ho diuen principalment aquells que l' sistema parlamentari tant se l' estiman cuyt com crú.

Els que aixís s' expressan haurían de procurar ser justos, comensant per examinar qui es causa de qu' en certas ocasiones tingui de apelarse al obstrucció. Las imposicions del poder, els abusos de la farsa, el baraterisme polítich no poden contrastarse sino per medi de la obstrucció.

Y no será l' sistema l' que n' surti desacreditat, sino ls gubernos violents que deixan de tenirli tot el respecte que s' mereix.

S' assegura qu' en Maura, per aixafar la guitarra á las oposicions, tenia á la butxaca l' decret de dissolució de las Corts.

Però no diuen que conta ab la majoria més compacta y disciplinada que s' haja vist may fins ara? A qué, donchs, dissoldre unas Corts, en las quals en Maura hi té una majoria tan á proba de bomba?

Sotmetre l' conflicte pendent á una nova consulta al país, equivalent á anar á buscar un desastre per en Maura y per lo que n' Maura representa.

Era l' últim tropecit del caball boig: la ruptura de la gerra més grossa de la terrisseria.

Sembla que algú va confessar á n' en Montero Ríos y á n' en Moret, induhintlos á contenir l' ímpetu dels seus amichs del Congrès, en ocasió de donar totes las oposicions reunidas la gran batalla al govern de n' Maura.

Y está clar, ab l' afany de posarse bé ab qui aixó ls demanava y atenant á que un altre dia ls ho podrán recompensar, tant en Moret com en Montero Ríos, varen fer tot lo imaginable pera que cessessin las hostilitats.

Pobres partits liberals monàrquics!... Està ben vist que no tindran may l' independència...

En el moment de l'esbranzida, els ensenyaran un tall de formatge, y de mastins terribles se convertiran en gosses falders, qu' en lloch d' ensenyar las dents, remenaran la qua.

Decididament, se fan dignes de que 'ls hi deixin escurar els plats. Pero més encare de que 'l país els hi dongui la bola.

¡Poden dir del obstructionisme de las oposicions! Aquest a lo menos resulta motivat; té una rahó de ser en las violentas imposicions del govern.

Aquí de obstructionisme censurable no n' hi ha més que un: l' obstructionisme qu' está exercint en Maura desde que ocupa el poder; l' obstructionisme al desarrollo dels interessos del país.

La Comissió executiva de la Junta Provincial de Unió republicana, va publicar dimecres un avís qu' es necessari l' tinguin en compte 'ls nostres correligionaris del districte de Castelltersol.

Y si hi ha qui desempenyant càrrech públich en Comités, Juntas ó Asociacions del partit, s' immiscueix en la lluyta, sigui en el sentit que 's vulgui, quí aixís obri haurá de respondre davant de la Junta provincial, la qual sabem qu' está disposta a pendre las resolucions més enérgicas, costi lo que costi y caygui qui caygui.

Aixís es com s' ha de fer. Ha passat ja 'l temps de las impuras componendas ab els candidats monàrquics, que sembravan la perturbación, 'l desconcert y 'l desprestigi en las filas republicanas.

De manera que qui voti a n' en Pons ó a n' en Codina, podrá dirse clerical y reaccionari; pero 'l partit, per disposició de sas lligítimas representacions, li negará 'l títul de republicá.

Notable per tots conceptes l' interpelació del senyor Zulueta, excitant al govern á emprendre obras públicas en gran escala, tant per conjurar la crisis actual, com per fomentar la riqueza pública.

Notable sí, pero completament inútil. Perque 'l govern, encatariant ab els seus propòsits reaccionaris, no pot distreures en aquestas bagatelas. Además, ha de sostenir l' actual estat de cosas, y l' actual estat de cosas es molt car.

Podia quan menos agrahir el patriotisme de un diputat, que ab tot y ser republicá, li senyala camins de verdadera salvación. Pero ni aixó. El govern es incapás de tot impuls sá y generós.

Fará, donche, molt bé, el digne diputat per Vilafranca, en guardar las sevas solucions beneficiosas, per quan puguin ser plantejadas dintre de la República.

Avants de sembrar un camp, precisa purgarlo de las malas herbas; de altra manera se pert la llever que s' hi escampa y 'l treball que s' hi esmessa.

Quan la Inglaterra y la Russia estavan á punt de ventilar las sevas diferencias ab la boca dels canons de las sevas esquadras, el representant de la República francesa, Mr. Cambon, va posar á las dos rivales en camí de arribar á una bona inteligencia, per medi de una investigació imparcial dels fets ocorreguts y de un arbitratje.

Gran cosa es que quan las monarquías se colouin en condiciones de declararse la guerra, surgeixi una República á posar la pau entre ellas.

Victor Hugo ho presentia quan deya. «La República es la pau.»

El meeting celebrat diumenje en els solars de la Casa del Poble ab motiu d' elevar á las Corts una petició demanant la derogació del jurament en tots els actes civils y judiciales, resultá un acte de gran importancia, no sols per l' esperit de rahó y de justicia que l' informá, sino també per la lógica y la solides dels arguments y conceptes, tots pertinents al assumpto, emesos pels oradors que feren us de la paraula.

LA CAMPANA DE GRACIA s' honra en haverhi estat representada.

Demá á la tarde tindrà efecte la inauguració de la Fraternidad republicana de Olesa de Montserrat, prenent part en l' acte els oradors Srs. Ballester, Marsá, Selvas, Odon de Buén, Giner de los Ríos y Roca y Roca. En la Fraternidad republicana de Olesa s' hi agruparan tots els elements progresius de aquella vila, que tornarà á ser, lo que havia sigut en altres temps, avants de que 'l caciquisme logrés escamparhi 'l veneno de la perturbación: un ferm baluart de la causa republicana.

SAN QUINÍ DE MEDIONA, 22 de octubre. El matrimoni Jaime Olivella y María Mata, convenuts espiritistas librepensadors, que n' el truncus de 8 anys de matrimoni han tingut tres filles, acaban d' inscriure l' últim sense cap classe de cerimonia religiosa.

Aquest es un dels pobles de la comarca que més se distingeix en actes d' aquesta naturalesa; haventse realitzat per xó á costa de molts sacrificis. Quan, anys enra, en aquest poble hi dominava el caciquisme, era impossible realisarho. Derrotat aquest per complet en las eleccions, tenim ara la satisfacció de declarar que las autoritats locals d' avuy saben respectar las idees de tothom. Y aixó es trobarnos ja en el camí del progrés y de la civilització.

CASTELLFULLIT DE LA ROCA, 30 de octubre. El diumenge passat hi hagué á la capella de Monró del velt poble de Beguda, una romeria y ab tanta afició s' hi feya, que tot ananthi, el merlot deya: ¡Ay noyetas, quin gust, la CAMPANA n' parlará. Aquí ho té; ja li ha vingut el gust. Y després com á verdader farsant y cara girat, al tornar de la Remuga comensá desde 'l cubell á dir pestes y altres porquerías d' aquesta impio que llegeixen diaris liberals, que son causa de las malas estructuras que tenim al país, y que si els que tenen aquesta paperote venen algun article, que no 'ls hi comprin.

A n' aquest senyor sotana, que per lo vist te por que li esgarrihi el remat y que se li fassin duricias á las mans treballant, li direm que no ho agafi tant malament, que procuri tenir la navaja ben esmolada per afeitar clatells, que no s' aparti de la regla y fassi bonas caricias á las hicas de María, que conservi bé la llana de la parroquia y aixís ne tindrà al hivern per fer unas mitjas á la majordona.

VENDRELL, 1 de novembre. Se 'ns comunica que 'ls republicans del districte de Vendrell se reuniran en assemblea, el próxim diumenge 18 del actual, al objecte de completar l' organissió del mateix, en aquella important comarca.

Esperem que de l' assemblea n' surti una verdadera unitat de criteri en bé del partit, que pot tenir un de sos puntals mes fermes en la liberal comarca del Vendrell.

Lo que fa un Ajuntament

home—s' ha dit la previsora corporació municipal—pot prescindir del pa, del vi, de la carn; pero li es impossible deixar de tenir un lloch ahont reposar, ahont curarse las sevas dolencias, ahont, si la hora del desenllas arriba, poder morir d' una manera digna y decorosa.

Preocupat ab aquest problema, hi ha donat pacientment voltas y més voltas, y al fi l' ha resolt. ¿Cóm? De la manera que ara aném á veure y que demostra 'l concienso estudi que tan interessant assumpto ha fet.

L' Ajuntament vol que tothom tingui una casa. No un tuguri infecte, més parestuc al cau que á la habitació, sino un allotjament sá, alegre, ple de llum, ahont tot estigui previst y tot se trobi atés.

Basant els seus cálculs sobre aquest punt de partida, l' Ajuntament divideix la població verdadera necessitada de la seva protecció en dugas classes: població fixa, composta d' obrers constituïts en familia, y població nómada, per dirho d' alguna manera, formada per aquesta immensa multitud que sab el dematí obra 'ls ulls no sab si aquell dia menjará ni ahont deixarà caure 'ls seus ossos quan las sombras de la nit tornin á envolcallar la terra.

Pels primers, l' Ajuntament edificará casas, ab arreglo á un tipo determinat y uniforme. La corporació municipal posseïx terrenos que serán cedits á societats cooperativas, las quals al acceptarlos controurán la obligació de construir sobre aquells solars una urbe obrera que al cap de trenta anys será propietat del municipi.

Pera realisar aquest propòsit, se donarán á las societats cooperativas, que á la construcció d' aquestas casas vulguin dedicarse, todas las facilitats compatibles ab la conveniencia del obrer, qu' en aquest cas es la suprema aspiració del Ajuntament. Lo important aquí es que las casas s' edifiquin bé y depressa y que las classes proletarias puguin tocar, com més aviat millor, els resultats de las hermosas iniciativas de la corporació que 'ls representa.

La segona part del projecte del municipi es la construcció d' un gran edifici, un alberch popular, destinat á donar aculliment durant la nit, per una quota que no passi de trenta céntims, á tots els individus d' aquesta població nómada de que avans hem fet menció.

Alsat sobre una superficie de 3,452 metros quadrats, ab un pressupost de 895,000 pessetas or, l' alberch popular reunirà todas las condiciones que l' higienista més riguros pot arribar á exigir en una insituació d' aquesta naturalesa.

A més del baix y 'ls soterranis, l' edifici constará de tres pisos, que contindrán en total 562 llits. Com que ja s' ha calculat tot y s' ha previst que dels albergats las dugas terceras parts serán homes y 'ls restants donas y criaturas, els dormitoris s' arreglarán de manera qu' entre 'ls individuos, segons els sexes y las edats, hi hagi la deguda separació.

Els banys, qu' estarán situats en els soterranis, constituirán una de las parts més importants del alberch. N' hi haurá 168 pera homes y 24 pera donas. Dels corresponents als homes, 15 serán d' inmersió, 69 ab dutxa y colcats en quartos petits, y 24 de gran tamanyo, verdaderas piscinas colectivas á propòsit pera rentarse y pera aprendre de nadar. Las donas tindrán també sis banys ab dutxa.

No molt lluny dels banys y en el mateix soterrani, hi haurá la cunya, 'ls safreigs, las máquinas pera la calefacció, els aparatos esterilizadors, etc.

En el pis baix s' hi establiran las oficinas de l' administració, las salas de reunió, las de lectura, l' oficina sanitaria, etc.

El plan, com se veu, es magnífich y demostra un estudi detingut y inteligent de las necessitats que 'l nou edifici ha de venir á omplir. Tot en ell está ates y sollicitament calculat. L' obrer que, cansat del treball del dia, busqui refugi en l' alberch popular, no trobará á faltarhi res. Allotjament, llimpiesa, instrucció, societat, asistencia en sas lleugeras indisposicions; tot lo que l' home civilisat necessita y que ab molta frecuencia á casa seva y al costat de sa propia familia no pot obtenir. ¿Pot aspirarse á més per 25 ó 30 céntims diaris? *

Ara, segurament, el lector preguntará: ¿Quin Ajuntament es aquest que ab tant zel y esperit práctic emprén una obra tan hermosa y que tan espléndits resultats ha de donar ab el temps? No s' alarmin ni fassin mals pensamientos: l' Ajuntament en qüestió es el de Génova; un Ajuntament qu' en lloch de dedicarse á organisar xeflis y bacanales dia per altre y á viatjar d' aquí per allá á costa del Erari municipal, s' entreté ab aquestas cosas. Cada hñ per allá ahont las enfila. F.

FULLARACA

¿Hont anirém á parar, Verge de la Bonanova, si aquestes núvols indolents no 's determinan á rompre? De per tot arreu ens venen noticias esgarriofosas, ponderant la sequedad que 'l plá y la montanya assola. Els sembrats no poden creixe, las tardañas s' arronsan, els arbres se quedan sechs, las fonts poch á poch s' agotan.

En vá rectors y vicaris y otras honestas personas treuhen el Sant Cristo gros y 'l passejan horas y horas, entonant tristes pregarias, que 'l vent eleva á la gloria, demanant que vingui un xáfech que duri una bona stona... ¡Tot es inútil! Els núvols apareixen, gaytan, voltan, pero després d' exhibirse passan de llarch sense ploure. En fi, mireu si es tremenda la sequedad que aquí s' gosa, que hasta als cafés ja fa días que 'ns hem quedat sense gotas.

Per lo que respecta als russos, se sab positivament que no es exacte que vinguin; ja son aquí fa molt temps. ¿Per hont han vingut? ¿Per terra ó per mar? Aixó no ho sé; pero de que aquí n' hi ha á coves, ne responch ab el cap meu. ¿Volen veurels? Es molt fácil, bastará ab sortí al carrer: hi ha bassars de sastreria que n' están com qui diu plens.

Si dins d' una sala senten un estrépit horrorós de tantos y correidissas y barreja de bastons; si entre l' escándol recullen mots de gust tant primoros com: ¡Farsante!... ¡Mamarracho! y altres d' idéntich sabor, no 's creguin qu' en quella sala hi hagi junta de burtos, ó de gent que mena carro ó de nyébuts; no senyors. Els que ab tan rara frescura arman aquell alborot que fa deturá als que passen y ompla de gent els balcones, son... un aplech de dignísimos diputats de la nació.

Me fa pena en Villaverde, tan seriament emperat ab la dixtosa manía del sanejament. ¡Babau! Lo primer per fer una truyta es tení 'ls ous, ¿no es vritat? Ja que tant interés mostra en dñ 'l seu plan endavant, dignus, ¿hont es la moneda que vosté vol sanejar?

En la gran llista dels gastos dels pressupostos veniens, las partidas més crescutas resulta que serán tres. Primera: Guerra y Marina; segona: clero y convents, y tercera: campanetas pel president del Congrés.

Al Ferrol barcos inglesos, á Vigo barcos de Russia, francosos que 'ns diuhen cosas, alemanys que 'ns fan preguntas, americans que 'ns vigilan, japonesos que 'ns ensuman... ¡Ay, caballers, que aquestes síntomas me sembla que portan quál... ¡Ay que crech que ja s' acostan aquellas salpicaduras!

Ara que 'l pa s' encareix, y 'l ví amensasa apujarse, y 'l bacallá está pels núvols, y la carn va á pes de plata; ara que, gracias al brillo del incomparable Maura, mitja nació s' mor' de fam y 'l altra mitja de gana, ¿no saben vostés las Corts de quin punt van á ocuparse? ¿De treure 'ls drets de consums? ¿De dir farinas baratas? ¿De repartimos llonguets? ¿De fer venir bous y vacas? —Res de aixó, amichs. El propòsit dels talentaros que 'ns manan es discutí avans que tot íel plan d' una nova esquadra! C. GUMA

F'eta la lley...

AYA un susto va endurese'n l' altre dia el ministre d' H-senda! S' estava l' home, com de costum, al seu despaig, estudiant ab la major atenció els moviments de las moscas, quan de cop se li presenta 'l subsecretari.

—Senyor, un gran conflicte!... —¿Qué suceheix? —Una cosa que no sé pas cóm l' arreglarém. Hi ha una pila d' arcaldes que, apoyantse en la Lley del descans dominical, diuhen que 'ls diumenges no 's pot pagar la contribució. —¿Qu' es un treball el pagar? —Nó, pero ho es el cobrar, y com que 'ls recaudadors precisament el diumenge es el dia que cobran més, sobre tot en els pobles petits... —Envíhi una circular á aquestas arcaldes, dihentos que tinguin la bondat de no ficarse ahont no 'ls demanan... —¡Oh, permeti!... Si que 'ls hi demanan. Precisament els encarregats d' aplicar y fer cumplir la Lley del descans dominical son ells. Tenen la paella pel mánch, y aprofitan l' ocasió. —De todas maneras, nosaltres hem de cobrar. —Es veritat, pero la lley... —¿Qué tanta lley y qué tants romansos! Ara veurá cóm s' arreglan aquestas cosas. Y sense encomanarse á Deu ni al diable,—ab lo qual va fer molt bé, perque ni 'l diable ni Deu l' haurian escoltat,—va dictar el ministre una disposició aclarant la Lley, que més que aclaració resulta un admirable modelo de desahogo y de frescura. Prepárinse á quedarse estupefactos.

La resolució del Ministre apareix dictada per la Direcció del Tesor y va dirigida als Delegats d' H-senda. Sense cuydarse d' amagar la imprevisió que aquest confesió posa de relleu, el Ministre comensa per declarar que 'ls Delegats de varias provincias li han preguntat si las operacions de la cobranza deuen interrompre al arribar el diumenge. —¡Nó!—contesta ab molta energia sa excelencia: —Aquestas operacions no s' han d' interrompre may... ¡Interrompe la cobranza!... ¿Per qué no preguntan si s' ha d' interrompre la respiració? Aixó 'l ministre no ho diu, pero 's coneix que ho pensa, y fins casi ho dona á entendre entre líneas. —No s' han d' interrompre,—segueix aclarant el senyor Osma,—perque de ferho; s' mermarian els plastos reglamentaris establerts en favor dels contribuyents pera fer efectius els seus débits... La rahó alegad per sa excelencia es tan collossal, que al costat seu la torre Eiffel sembla petita.

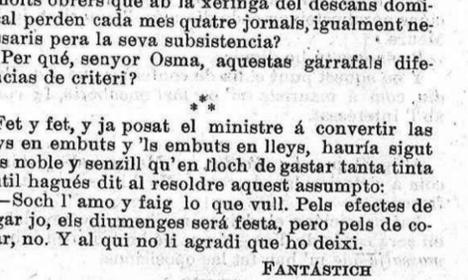
Desde luego resulta d' un cómich casi bufo aixó de que la disposició ministerial ha sigut dictada pera favorir al contribuyent. ¿Cóm se 'l favoreix al home que, poguentse estar de pagar el dia 6 perque es diumenge, se veu obligat á aflixar la mosca gracias á una aclaració del ministre, que ordena que no per ser diumenge s' interrompin las operacions de la cobranza? Pero lo que segueix es encare mil vegadas més graciós: «Perque, d' interrompre's, se mermarian els plastos reglamentaris establerts...» Per exemple: els días senyalats al poble A pera la cobranza de la contribució son el 5, el 6 y 'l 7. Y com que 'l 6 es diumenge, de no declarar hábil aquest dia, resultaría que 'ls contribuyents en lloch de tres días pera pagar, únicament ne tindrian dos.

Y 'l Govern es tan bon home que, pera que aixó no suceheixi, anula d' una plomada la Lley del descans y diu: «Nó; el dia 6, encare que sigui diumenge, continuará verificante la cobranza. No vull que els pobres contribuyents ne surtin perjudicats...» De segur que á Pekin que, segons deya en Pitarrá, es un dels països del món ahont hi ha més xinos, també li deuen parlar aixís al poble. ¡No vol que 'ls contribuyents ne surtin perjudicats!... ¿Com si no fos possible saltar un dia, y en lloch de designar el Delegat el 5, el 6 y 'l 7, no pogués senyalar el 5, el 7 y 'l 8!... D' explicarse d' aquesta manera, ¿no se n' pot dir, pendre 'l pé al contribuyent, després de pendre'shi els quartos? Y aixó encare no es tot.

El senyor ministre, considerant potser que las rahons qu' en defensa de la seva barrabassada acaba d' alegar no pecan de sólidas, reforsa l' argument del perjudic ab aquestas paraulas: «Aconsella també la cobranza de la contribució els diumenges la circunstancia de que son molts els que, d' haver d' atar á pagarla en dia de feyna, se veurían obligats á perdre 'l jornal que pera la seva subsistencia necessitan...» ¡Perfectísimament, senyor ministre! Un jornal es un jornal, y no convé perdre'l. Pero, ¿perqué aquesta consideració que té als contribuyents—quan se tracta de ferlos anar á pagar—no la té als molts y molts obrers que ab la xeringa del descans dominical perden cada mes quatre jornals, igualment necessaris pera la seva subsistencia? ¿Per qué, senyor Osma, aquestas garrfals diferencias de criteri? FANTÁSTICH

Fet y fet, y ja posat el ministre á convertir las lleys en embuts y 'ls embuts en lleys, hauria sigut més noble y senzill qu' en lloch de gastar tanta tinta inútil hagués dit al resolre aquest assumpto: —Soch l' amo y faig lo que vull. Pels efectes de pagar jo, els diumenges será festa, pero pels de cobrar, no. Y al qui no li agradi que ho deixi.

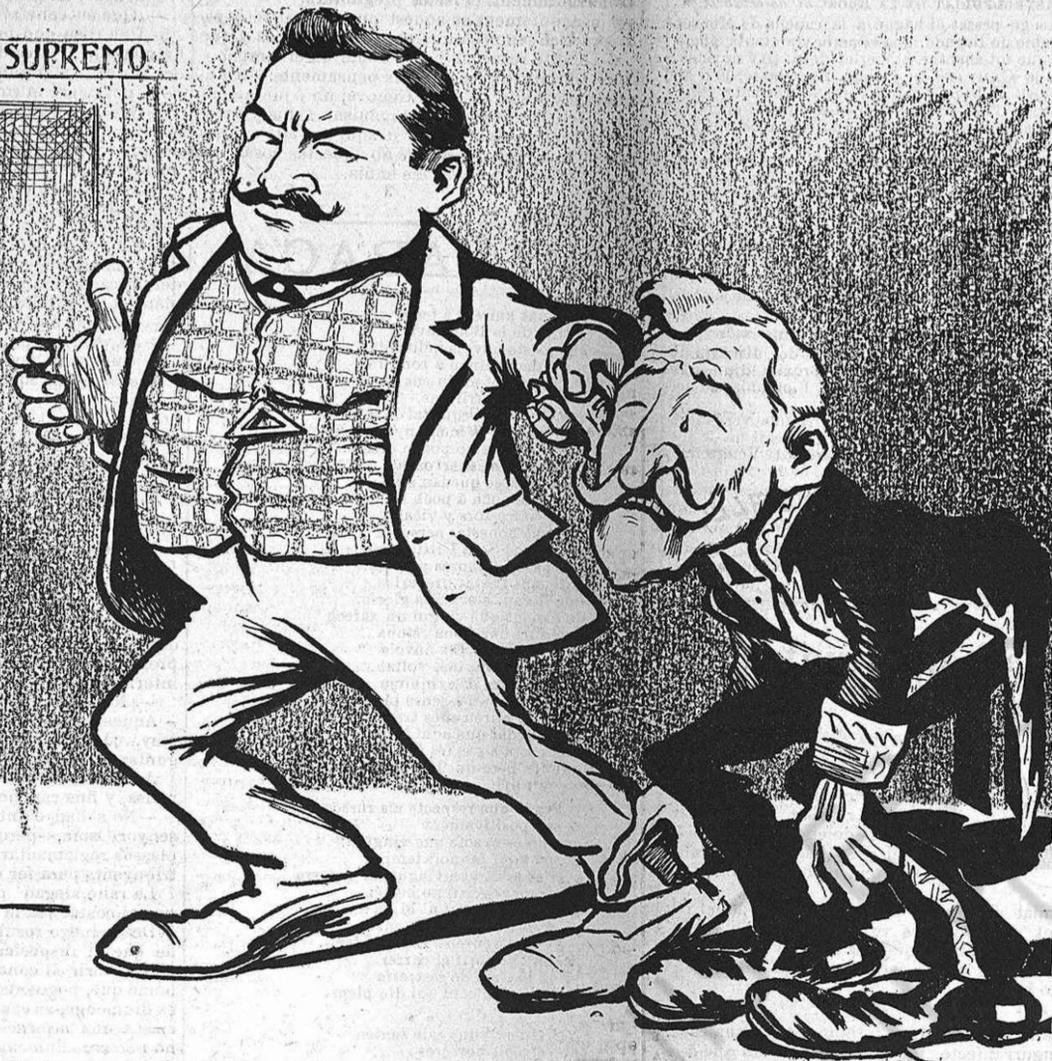
El governador de Barcelona va tenir á bé prohibir una manifestación que tenia per objecte portar coronas als difunts enterrats en el Cementiri neutre. Si s' hagués tractat de una professó pera portar coronas al Cementiri católich, ja l' hauria permesa, y fins capás era de anarhi ell mateix en persona á portar un pendó.

L' gobernador de Barcelona va tenir á bé prohibir una manifestación que tenia per objecte portar coronas als difunts enterrats en el Cementiri neutre. Si s' hagués tractat de una professó pera portar coronas al Cementiri católich, ja l' hauria permesa, y fins capás era de anarhi ell mateix en persona á portar un pendó.

El triunfo de 'n Lerroux

TRIBUNAL SUPREMO

—Ho veus, testarut, ahont s' ha de ventilar aixó dels suplicatoris?... ¡Allí!

Pero ¿permetre que 's vaji al Cementiri neutre? ¡Oh, aixó may! No faltaria sino que aquells difunts, tots ells de idees adelantadas, s' alessin de la seputura y armessin la gran revolució.

Están ben justificats els temors del Sr. González Rothwós. Son aquells uns morts que no s' estiman la vida per res.

Insensats hi ha que diuen que ab l' acort de posar fi á la sessió permanent del Congrés, es el govern de 'n Maura qui ha sortit victoriós.

¡Vaya una victòria! Per l' istil de las de 'n Kraptokine, rebent pallissa y emprenent la retirada.

Sense contar ab las baixas. Perque 'ls quatre representants que tenia en Maura en la comissió de suplicatoris, excitantlos á que no desdissin, y á que per disciplina de partit fallessin á las sevas conviccions, han quedat com quatre guinyapos.

Y en Sanchez Toca, que també era dels fermes, dels que s' havia compromés á no transigir fins á encansar á 'n Lerroux, ja ni ell mateix s' arriba á conèixer... Tant es lo que li ha crescut el nas.

Llarch el tenia; pero avuy ja no li cab dintre del ministeri, y per aquest motiu, asseguran, que tracta de dimitir.

Ab uns quants lloers aixís, molt prompte al héroe de la saragata podrán ferlo en estufat.

A Ceniceros (Logronyo), els republicans sigueren insultats pels carcondas, que donaren crits de mori la Llibertat y visca Carlos VII. Y com es natural, els feren sentir el pes de la seva indignació.

El govern ha pres cartas en el tripijoch, y en lloch de castigar als insultadors, ha posat presos á un bon número de republicans.

Es alló del ditxo: «Llops ab llops may se mossegan.» Y carlins y mauristas tampoch.

De La Perdú.

«De totes maneres no hi ha dupte que las oposicions enrobusteixen cada dia més l' autoritat de 'n Maura.»

Basta que tú ho diguis.

Y en aquest punt s' ha de confessar que La Perdú, com á maurista qu' es mal encuberta, fa coro ab l' interessat.

Al igual que La Perdú, en Maura sab pendres com á victorias las derrotas. No hi ha com tenir frescura.

Las oposicions el deixarán rebregat y capulat, y ell será capás de dir:—¡Y qué bé 'm trobo ab aquest massatje que m' han fet las oposicions!

Episodis de la sessió del Congrés.

Un diputat de la majoria llensa un insult contra la minoria republicana. Sentirlo 'l Sr. Azcárate y dirigirse contra ell ab el bastó enarbolat, sigué obra de un instant. Afortunadament pel gomós de la majoria, el Sr. Azcárate va entrabancarse ab l' alfombra y va caure.

Pero l' excitació va cundir en tots els àmbits del saló, y no 's veyan més que bastons enlayre y no se sentia més que una cridoria atronadora. El president entre tant anava rompent campanas.

Els lluisos de la majoria, creyent amenassat al amo Toni, varen formar el quadro al seu entorn.

Y als remolins del bastó, un ex-ministre lliberal va rompre l' escribanía de la taula de la presiden-

cia y va trossejar un Sant Cristo que forma part de la indumentaria del Congrés.

A poch se reunía la Cámara en sessió secreta, y l' autor de aquell insult, causa del desori, demanava perdó, plorant com una criatura.

Aixís son els valents. Ja cal que 'n Maura 'l tingui en compte pera donarli una cartera en la primera crisis ministerial que 's presenti.

Ningú com ell per desempenyar en el banch blau el paper de Mater Dolorosa.

En un moment d' apuros, l' amo Toni demanà á 'n en Romero Robledo que presidís la sessió á fi de imposar respecte ab la seva autoritat á las minorías.

En Romero Robledo li respongué que ja tenia quatre vice-presidents pera rompre campanetas, y qu' ell estava molt bé entre 'ls diputats de la oposició.

En Maura á 'n en Vega de Armijo, que atravessa va l' hemicicle:

—Váyase V. á su sitio.

En Vega de Armijo á 'n en Maura:

—Y V. á su casa, ¡so mamarracho!

Tentats estém á obrir una suscripció nacional per esculpir aquest piropo en el fris del Saló de sesiones.

Apropósit del conveni entre Fransa y Espanya sobre 'l Marroch, un redactor del *Avi Brusí* canta las glorias del partit maurista, suposant que ha conseguit ventatjas assombrosas.

Y per aixó ningú se 'n ocupa—diu ab tristesa l' articulista.

Afegint á lo afirmat: «El partido conservador acaba de dar á la patria el desquite del tratado de París. Más de lo que entonces se perdió se ha ganado ahora.»

No sembla sino que haguém tret la grossa.

Y si en Maura s' ho té tan amagat, será per evitar que li demanin propina.

¡Ah! Al divulgarse que s' ha conseguit una ganga tan grossa, sense saber poch ni molt en qué consisteix aquest inmens benefici, crech que n' hi ha per posarse á tremolar.

No sé: á mí 'm sembla sentir el soroll de un ou com s' aixafa.

Trobo que las Cámaras de Comers han estat molt acertadas al designar la ciutat de Valencia com á punt de reunió de l' Assamblea del any vinent.

Mentres no s' decideixin á emprendre una campanya enérgica contra aquests governs que 'ns aniquilan, está bé que 's reuneixin á Valencia, en una plassa qualsevol y á la llum de la lluna.

Aixís es com mereixen quedar-se: á la lluna de Valencia.

—Está molt bé la missa tal com se celebra—deya un rector entusiasmát.

Y afegia:

—Perque alló de girarse á cada punt pera dir: «Dominus vobiscum» y «Orate fratres», serveix admirablement pera contar las personas que están as-

segudas y després passar comptes ab l' encarregat de las cadiras.

La gloriosa Espanya reaccionaria rebrota cada dia ab més vigor, sense que basti á impedirho l' ambient de la civilisació moderna.

Aixís en plé siglo xx se reproduceix un fet històric de principis del siglo xvii.

Felip III va expulsar als moriscos, qu' eran uns grans agricultors.

Avuy, baix el govern de 'n Maura, s' está efectuant l' expulsió de mileres de treballadors, qu' emigran fugint de la miseria y de la crisis.

Y ara, lo mateix que llavoras, una plaga de frares ve á omplir els buyts que deixa la gent activa en aquesta Espanya cada dia més pobra y descalabrada.

Han sigut exceptuadas del descans dominical las castanyeras.

Ja sab lo que 's fá la Junta de reformas sociales al exceptuarlas.

Perque ¿qué sería dels espanyols si no hi hagués castanyas?

En una de sas últimas votacions, la Cámara francesa va mostrarse clara y francament resolta á proceder á la denuncia del Concordat.

Aixó equival al primer pas en el camí de la separació de la Iglesia y l' Estat.

Es una qüestió aquesta de dignitat y al mateix temps de interés material, ja que proporcionarà al erari francès una economía de 43 milions de franchs, els quals podrá aplicarlos més profitosa, humanitaria y fins cristianament, al socorro dels inválids del treball.

Ditxós será 'l dia en que á Espanya 's pugui fer una cosa per l' istil.

Els xeixanta y pico de milions de pessetas, que distribuïts entre diversos capítuls del pressupost s' embutxacca 'l clero, vindrían admirablement per aplicarlos al desarrollo de la instrucció pública.

Aixís alcansarian un benefici intelectual per partida doble: no pagar als qu' embruteixen al poble y pagar als que 'l ilustren.

El general Keller, el dia avants de la batalla que li havia de costar la vida, va deixar escrita una carta enumerant las faltas imperdonables comesas per l' administració moscovita.

«Es molt difícil—deya—obtenir la victoria ab un exercit desorganizat, ab els serveys públics abandonats y ab un aixám de funcionarios que no pensan més qu' en enriqueirse y satisfacer ambicions y odís personals.»

¡Quina semblansa més perfecta la de Russia ab Espanya quan las guerras colonials!

Las mateixas causas han de produhir necessariamente els mateixos desastres.

Un sacerdot francès ha fet dimissió de las faldillas, del pitet y de la payola de gresol, declarant que la seva dignitat d' home y las sevas conviccions republicanas el privavan de poder continuar sent súbdit de la Iglesia.

Vels'hi aquí un bonich exemple de sinceritat, que hauria de tenir molts imitadors.

Tants, que se li pogués dir á la Iglesia:

—Ay, noya, ¡qué 'n portarás poch de capellans al enterrol!

A Italia s' ha dictat una ley al objecte de impedir que las corporacions religiosas se dediquin á industrias productivas, en competencia ruinosa ab els industrials de la classe de homes civils.

Pero 'ls frares italians prompte han trobat el desllorigador.

—Posarém—han dit—els nostres tallers en nom de particulars.

Es alló que 's diu:—Feta la ley, feta la trampa.

Ja s' convencerá 'l govern de Italia de que ab aquesta mena de gent no hi valen contemplacions.

Al últim no tindrà més recurs que aplicar el sistema Combes: cop d' escombra y neteja general.

Una extranyesa que no me l' he poguda may acabar:

¿Cóm s' explica que mentres els oficials del exercit, que no han fet vot de castedat, tenen pel seu servey assistents, en cambi 'ls ensotanats, ab tot y haver fet aquell vot tinguin majordonas?

¿Es que la milícia de las marjas resulta més virtuosa que la milícia del Senyor?

XARADA

Las ánimas cansadas de patir, qu' es com dir de *segona tres girat*, en *darrera follia* per sortir del laberinto fons ennuvolat *primera-dugas-tres* una amnistía més ampla que 'l portal de la presó pel día desitjat que será 'l día de tants com n' han viscut pots 'l milló. Empró per molta gent *invers-prima-tercera* estigmatizat en que existint la *tot d'* un cambi en son modo de ser jurin seguí en avant rumbo distint.

J. COSTA POMÉS

ANAGRAMA

Ab la *tot* sempre girada y ab los mitjons al *total* va 'l noy de la Catarina fent riure á tot lo veínat.

SAMUEL GRAN É IRURUETA

TARJETA

ANITA G. SOLER

Formar ab aquestas llettras degudament combinadas lo títul de una sarsuela.

A. CARARACH

CONVERSA

—¿Vols venir, Eusebi? —¿Ahont anirém? —A l' estació á veure si avuy arriba mon germá, del poble. —¿Que era á Vilanova? —No home, si jo mateix t' ho he dit.

ENRICH DOMENECH

GEOGLÍFICH

X

: P II

LO LO LO

1000

I

TAR TAR TAR

UN SABATERET

Caballers: S. de la F., S. Bosch y Muniato, Joseph Subirats y Curró-net: Per ara nó.

Caballers: Antón Cararach y Pep de Can Tunis: Per ara sí.

Caballer: Antón Boadas Ribot: Ben sentit pero mal expressat. — J. F. Canals: No val res. — Enrich Domenech: L' epigrama, desde luego, no senyor. — J. Costa Pomés: Entra en tanda. — J. Gibert: Es insustancial. — Quimet Vilá: No farém fra. — J. Pascual: Practiquis, practiquis. — J. Montabliz: S' hi fará lo que bonament se pugui. — J. Torrent Siurana: Aprofitaré una *petitesa...* y encare. — J. Moret de Gracia: Pels almanachs es tart... ara pel demés... veurém. — Rafael Moreno: *Non mi piace.* — L. Tepipse (a) Pelfort: També ha fet salat. — Lucía Nou vents: Val més que ho deixém corre. — Pernil de gat: No m' anticipi las gracias, porque no hi ha de qué. — Noy de can Xeba: ¡quín noy... més mal criat!

—Tiá Busquet M: Lo mateix que dihem al seu parent. — Francisco Torner: Podria ser que sí. — R. y S. Laureano: No 'ns van. — Un autonomista: No tenim espay sobrer per aixó. — Felix Cana: Senyor Cana, está bé de metro. — J. A. H.: Es molt castellana d' estil: Queda en cartera, esperant una ocasió. — Joanet de Gracia: Gracias. — J. Usón: Igualment. — F. M., Gerninal, F. B., A. B., Un republicá, El client, Iris Sol y Lluna, y Un altre republicá: No 'ns es possible insertar las cartas que 'ns remetem per varias rahóns.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, CARTER del Oim, número 8

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.

Tinta G. Lorilleux y C.